

Juhász Ferenc 75 éves

A konok idő nem kegyelmez, közönyösen gázol át rajtunk, a banális és unalmas ismétlődő hétköznapiakon, a piros betűs ünnepeinken, és alig hogy kinyitottuk az új naptárunkat, rémülten látjuk, hogy már vehetünk is másikat, egy újat: ez betelt!

Betelt ezzel-azzal, lényegesnek tűnő lényegtelenségekkel, fontosnak tűnő randevúkkal, fizetnivalókkal!

Íme június 21-én felütve a naptárt: nyári napforduló, félidő, akár egy rossz futballmeccsen. Eltelt a félév, félúton 2003-ban, de megállít egy fontos bejegyzés s mellette egy oroszán rajza

Augusztus! Az Oroszlán jegye! Születésnap! Juhász Ferenc születésnapja. Hetvenöt éves a költő, az egykori biai kamasz, akit húszévesen Hatvany Lajos „ecce poeta” felkiáltással köszöntött. Nagy László és Kormos Pista kortársa, Ferenczy Béni modellje, húsz évesen Kossuth-díjas költő.

Ma, június 21-én, a nyári napforduló idején, amikor e sorokat írom, elkezd peregni bennem a film s látom az egykori New York kávéház mélyvizét, Csillag Verát, kezében „A tékozló ország” frissen megjelent kötetével.

Az üvegajtón belép Vas István és Réz Pál, Czibor János, majd Domokos Mátyás.

A bennem pergő szürke, fekete-fehér film színesre vált és Illés Endre érkezik elegánsan, világos vászon öltönyben. Egy rövid snitt, Csernus Tibor képe, „A három lektor” ismét színesben, majd az Oktogon, a „villanyfény-neon Magyarország”, lent a zörgő orkáncabátban nyüzsgő tömeg.

Közben egy híradó-részlet megint, a vásznon tankok csörömpölnek, majd csúsznak meg csikorogva a villamos síneken, irányt változtatva a Hősök tere felé.

A Szent István körúton, a Berlin étteremnél gépágyú sorozatok porolják a vakolatot. A Vígszínháznál halott hevert hason fekvő a törmelék között a téglaportban.

Azután előbukkan a múltból Zelk Zoltán, már leülte súlyos börtönbüntetését, és „a Sirály” című gyönyörű versével vezekel.

De hát nem erről akartam írni, hanem Juhász Ferenc hetvenötödik születésnapjáról, az Új Írásról, Kassák Lajosról, akinek nyolcvanadik születésnapját a Fészekben ünnepeltük, s ahol Latinovits mondta a költő nagy versét, „A ló meghal, a madarak kirepülnek”.

Kellene írni az Új Írás különszámáról, amit nem engedélyeztek, s csak harminc oldalon jelenhetett meg, kellene írni Juhász Ferenc ötvenedik születésnapjáról, amit Szegeden ünnepeltünk a Bartók Béla Művelődési Házban, ahol Nagy Attila szavalta a verseket. Kellene írni Miskolcra, Dubrovnikra, Amerikára, Párizsra, s a Rózsadombról, a megjelent kötetekről, a barátságról, talán még a szeretetről is.

De a közöny, a csörtető vandalizmus, az értékeket mélyen lenéző pöffeszkedés korában ki hisz az írásnak, ki hisz az írónak?

A szétrugdalt és tönkretett eszményeinket semmibe vevő időben a naptárt kézbe véve az augusztusi születésnap dátum biztos pont és egyben lehetséges remény, hogy a költő Juhász Ferenc alkot, ír, és Hatvany Lajos látnoki mondata immár több mint fél évszázad fényét veri vissza.

Kass János

GÖTZ JÁNOS